

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 42/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. februára 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátskou kanceláriou AKSK, s. r. o., Námestie SNP 15, Banská Bystrica, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Martin Dolník, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 12 C 361/2014 z 2. novembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva

podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 12 C 361/2014 z 2. novembra 2018 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne sa v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 361/2014 domáhala proti žalovanému uloženia povinnosti odstrániť vady diela a zosúladenia zapísaného stavu v katastri nehnuteľností so skutočnosťou. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 12 C 361/2014 zo 17. decembra 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu sťažovateľky zamietol.

2.1 Proti rozsudku okresného súdu sťažovateľka podala odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici rozsudkom sp. zn. 15 Co 154/2016 z 25. apríla 2018 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

3. Sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala dovolanie.

3.1 Dňa 24. augusta 2018 bola právnenému zástupcovi sťažovateľky doručená výzva na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie s určenou lehotou na zaplatenie súdneho poplatku 10 dní od jej doručenia. Predmetnú výzvu právny zástupca zaslal sťažovateľke e-mailom 24. augusta 2018.

3.2 Dňa 27. septembra 2018 bolo právnenému zástupcovi sťažovateľky doručené uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 C 361/2014 z 26. septembra 2018 (ďalej len „uznesenie o zastavení konania“), ktorým vyšší súdny úradník dovolacie konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku.

3.3 Proti uzneseniu o zastavení konania sťažovateľka prostredníctvom svojho právneho zástupcu podala sťažnosť spolu so žiadosťou o odpustenie zmeškanej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku a zároveň 28. septembra 2018 uhradila súdny poplatok za podané dovolanie.

3.4 Sťažovateľka návrh na odpustenie zmeškanej lehoty na zaplatenie súdneho poplatku odôvodnila tým, že v čase doručenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku sa nachádzala mimo územia Slovenskej republiky, o čom nemal vedomosť ani jej právny zástupca, v dôsledku čoho jej síce bola zaslaná informácia o povinnosti zaplatiť súdny

poplatok jej právnym zástupcom na jej e-mailovú adresu, avšak ona sa o tejto povinnosti dozvedela až po návrate na Slovensko a následne súdom vyrubený súdny poplatok za podané dovolanie zaplatila.

4. Okresný súd napadnutým uznesením nevyhovел žiadosti sťažovateľky o odpustenie zmeškanej lehoty na zaplataenie súdneho poplatku a zároveň ako nedôvodnú zamietol jej sťažnosť proti uzneseniu o zastavení konania. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia okresného súdu vyplýva, že okresný súd sťažovateľkou uvádzaný dôvod, pre ktorý zmeškala uhradiť súdny poplatok v lehote stanovenej okresným súdom, nepovažoval za ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 122 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov, pre ktorý by bola sťažovateľka vylúčená z úkonu, ktorý jej patril.

5. Podstatou sťažnostnej argumentácie vo vzťahu k porušeniu označeného základného práva sťažovateľky napadnutým uznesením okresného súdu je odňatie možnosti konať pred súdom, keď okresný súd neposúdil skutočnosť, že sťažovateľka sa v čase doručenia výzvy na zaplataenie súdneho poplatku nachádzala mimo územia Slovenskej republiky na mieste bez internetového a telefónneho pripojenia, ako ospravedlniteľnú prekážku hodnú osobitného zreteľa, ktorá jej bránila v zaplataení súdneho poplatku v stanovenej lehote, a neodpustil jej z tohto dôvodu zmeškanie lehoty, ale jej sťažnosť vyhodnotil ako nedôvodnú.

6. S odkazom na prezentovanú argumentáciu sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 2.11.2018, sp. zn. 12C/361/2014-466 (výrok I.) porušené bolo.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa ust. čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 2.11.2018, sp. zn.: 12C/361/2014-466.

Ústavný súd Slovenskej republiky podľa ust. čl. 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky vracia vec Okresnému súdu Banská Bystrica na ďalšie konanie“.

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

9. Ústavný súd považuje za potrebné ozrejmiť, že právna vec sťažovateľky bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Milanovi Ľalíkovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. V zmysle čl. X bodu 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Liborovi Duľovi, ktorý v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu práce pracuje vo štvrtom senáte ústavného súdu v zložení Miroslav Duriš (predseda senátu), Ladislav Duditš a Libor Duľa (sudca spravodajca).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd

zistuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

14. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti konštantne uvádza, že ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (napr. I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 55/02, I. ÚS 1/2019). Jednou zo základných podmienok prijatia ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie je preto jej podanie v lehote ustanovenej v § 124 zákona o ústavnom súde. V prípade podania ústavnej sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje

zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, II. ÚS 695/2014).

15. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Ak rozhodnutie nadobúda právoplatnosť vyhlásením alebo oznámením a ak sa podľa osobitných predpisov zároveň doručuje jeho písomné vyhotovenie, začína lehota plynúť dňom doručenia tohto písomného vyhotovenia sťažovateľovi; ak sa rozhodnutie doručuje len jeho zástupcovi, začína lehota plynúť dňom doručenia písomného vyhotovenia tohto rozhodnutia tomuto zástupcovi. Ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku.

16. Ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie okresného súdu sp. zn. 12 C 361/2014 z 2. novembra 2018 bolo sťažovateľke doručené 18. novembra 2018 a týmto dňom zároveň predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

16.1 V zmysle § 124 zákona o ústavnom súde lehota dvoch mesiacov na podanie ústavnej sťažnosti v danom prípade uplynula 18. januára 2019 (piatok, pozn.).

16.2 Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odovzdaná na poštovú prepravu 21. januára 2019 (pondelok, pozn.) a ústavnému súde bola doručená 22. januára 2020.

17. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka podala ústavnú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

18. S poukazom na uvedené ústavný súd ústavnú sťažnosť smerujúcu proti napadnutému uzneseniu okresného súdu pre namietané porušenie základného práva podľa

čl. 46 ods. 1 ústavy v súlade s § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. februára 2020

Miroslav DURIŠ
predseda senátu